

Korvausvaatimuksen uudelleen käsittely / veneen siirto**Kaupunginlakimies Vesa Toivanen
Kaupunginkanslia**

Aiemmat päätökset

Kaupunkirakennelautakunta on päätöksellään 24.5.2017 § 125 hylännyt veneen omistajien tekemän oikaisuvaatimuksen lakimiehen päätöksestä 20.4.2017 § 2, jolla on hylätty veneen omistajien tekemä korvausvaatimus.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 5.12.2018 jättänyt lautakunnan päätöksestä tehdyn valituksen tutkimatta siltä osin, kuin se on koskenut oikeutta vahingonkorvaukseen ja hylännyt valituksen muilta osin. Hallinto-oikeuden päätöksen perustelujen mukaan asian valmistelussa esitetyt tiedot ei voida pitää muutoinkaan sillä tavoin ilmeisen puutteellisinä tai virheellisinä, etteikö kaupunkirakennelautakunnan olisi ollut mahdollista arvioida sille tehdyn esityksen merkitystä riidanalaisessa vahingonkorvausasiassa.

Korkein hallinto-oikeus ei ole 22.11.2019 antamallaan päätöksellä muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä.

Vaatimus asian uudelleen käsittelystä

Veneen omistajat ovat vaatineet hallintolain 50 §:ään vedoten asian käsittelemistä uudelleen. Hakemuksen mukaan aiemmat päätökset ovat perustuneet selvästi puutteellisen selvitykseen, päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe ja asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka vaikuttaa olennaisesti päätökseen.

Veneen omistajat ovat vedonneet uutena selvityksenä satamapäällikön 6.6.2017 antamaan selvityksen asiassa ja 1.11.2016 kuvattuun videotallenteeseen sekä todistajien lausuntoihin.

Asian arviointia ja johtopäätökset

Hakemus ja selvitykset

Veneen omistajien vaatimukset perusteluineen ja asian käsittelyn vaiheet käyvät ilmi hakemusta koskevista aiemmista päätöksistä ja niitä koskevista perusteluista. Veneen omistajat ovat uudessa hakemuksessaan pyytäneet myös katselmuksen suorittamista venepaikalla. Ottaen huomioon, että veneen siirrosta on kulunut aikaa jo yli viisi vuotta, katselmuksen suorittamisella ei voida katsoa olevan enää olennaista merkitystä asian ja tapahtumahetkellä vallinneiden olosuhteiden selvittämisessä, joista on jo esitetty kirjallista aineistoa aiemman käsittelyn yhteydessä.

Edellä mainittu satamapäällikön selvitys on toimitettu Itä-Suomen hallinto-oikeudelle osana kaupunkirakennelautakunnan lausuntoa 30.8.2017. Selvitys muodostuu valokuvasta ja siihen merkitystä veneen sijainnista siirto-

kehotuksessa ja veneen varastoon siirrettäessä. Veneen omistajien mukaan vene ei ole kuitenkaan sijainnut valokuvaan merkityssä paikassa, vaan viereisellä ja veneen omistajien hallitsemalla paikalla.

Uuden hakemuksen liitteenä olevassa videotallenteessa on kuvattu maastoa ja venepaikkoja ajankohtana (1.11.2016), jolloin vene on ollut siirrettynä kaupungin varastossa (15.9-2.11.2016). Tallenteesta on mm. nähtävissä veneen omistajien hallinnassa olevalla paikalla sijaitseva tyhjä venetela.

Uuden hakemuksen liitteenä olevien kirjallisten kertomusten mukaan vene ei ole ollut valokuvaan piirrettyssä kohdassa ja venettä on säilytetty veneen omistajien hallitsemalla paikalla.

Veneen omistajien toimittamat aiemmat sekä uudet selvitykset tukevat sitä hakemuksissa esitettyä käsitystä, että vene on siirtokehotusta annettaessa 14.7.2016 ja sittemmin siirrettäessä 15.9.2016 sijainnut veneen omistajien hallitsemalla paikalla. Toisaalta asian käsittelyä varten annetussa Kuntatekniikkaliikelaitos Mestarin selvityksessä 22.11.2016 on puolestaan todettu, että Mestarin työnjohtaja on jututtanut kaikki asian osapuolet ja sataman työntekijöiden lausuman perusteella vene on ollut maksetun venepaikan sivussa. Satamapäällikön 6.6.2017 antama selvitys ei poikkeakaan Kuntatekniikkaliikelaitos Mestarin puolesta jo aiemmin annetusta selvityksestä, eikä selvitys sisällä mitään sellaista seikkaa, mikä ei olisi ollut esillä jo aiemman käsittelyn yhteydessä.

Korvausvaatimukset

Veneen omistajat ovat aiemman käsittelyn yhteydessä vaatineet, että kaupunki suorittaa korvauksena henkisestä loukkauksesta 800 euroa, hallinnan loukkauksesta veneen poisviennin ajalta 2.205,00 euroa sekä puhelin- ja selvityskuluja 150 euroa korkoineen. Veneen omistajat ovat 8.11.2019 uudistaneet korvausvaatimuksensa ja esittäneet tässä yhteydessä myös lisävaatimuksen uudistetun korvaushakemuksen tekemisestä 400 euroa. Vaatimusten määrä on siten yhteensä 3.555 euroa.

Veneen aiheeton poisvienti on ollut korvausvaatimuksen mukaan loukkaavaa ja aiheuttanut henkistä kärsimystä. Hallinnan loukkauksena vaadittu korvaus perustuu soutuveneiden vuokraushintojen keskimääräiseen päiväkorkvaukseen (45 euroa x 49 päivää). Hakemuksen mukaan asian selvittäminen on vaatinut useita puheluita, käynnin valtuustotalolla ja venepaikalla. Korvaushakemuksen laatiminen on myös aiheuttanut kuluja ja vaatinut aikaa.

Korvausvaatimusten perusteista

Oikeuskirjallisuudessa (Ståhlberg-Karhu; Suomen vahingonkorvausoikeus, 2013, s. 71) vahinko on määritelty odottamattoman ulkoisen seikan aiheuttamaksi tapahtumaksi, joka koetaan haitallisena. Näin määritellyistä vahingoista vain osa on korvattavia vahinkoja.

Suomen vahingonkorvausoikeudessa vahingot luokitellaan pääsääntöisesti kolmeen eri vahinkolajiin; henkilö-, esine ja varallisuusvahinkoihin. Minäkään korvausperusteen osalta ei kuitenkaan synny velvollisuutta korvata kaikkia niitä teon mahdollisia seurauksia, joita määritelmän mukaan saatetaan pitää vahingon tunnusmerkit täyttävinä (Ståhlberg-Karhu; Suomen vahingonkorvausoikeus, 2013, s. 290).

Vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 1 §:n mukaan vahingonkorvaus käsittää hyvityksen henkilö- ja esinevahingosta sekä 4 a ja 6 §:ssä säädettyin edellytyksin kärsimyksestä.

Henkilövahingoissa epäedullinen muutos ilmenee henkilön terveydentilassa. Vaadittu korvaus henkisestä loukkauksesta veneen siirtoon liittyen ei sen sijaan ole lain mukaan korvattava vahinkolaji. Kärsimys puolestaan tulee korvattavaksi vain laissa erikseen luetelluissa tilanteissa ja nyt kyseessä olevassa tapahtumassa ei ole kyse vahingonkorvauslain 4 a tai 6 §:ssä tarkoitetusta tilanteesta. Vaadittu korvaus ei voi siten tulla korvattavaksi laissa määriteltynä kärsimyskorvauksena.

Veneen käytön estymisestä ei ole myöskään esitetty aiheutuneen sellaista vahinkoa, joka tulisi lain mukaan korvattavaksi. Korvauksen perusteeksi ilmoitettu soutuveneiden keskimääräinen päivävuoakra ei osoita taloudellisen vahingon syntymistä veneen varastoinnin ajalta.

Vaadittujen selvityskulujen osalta ei ole puolestaan esitetty tarkempaa selvitystä.

Tilanteessa ei ole ollut kysymys myöskään vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta julkisen vallan käyttämisestä. Aiemmissa päätöksissä vastuuperustetta on arvioitu myös sopimusoikeudellisesta näkökulmasta ja todettu, että kaupunki ei ole toiminut asiassa venepaikkojen vuokrausta koskevien sopimusehtojen vastaisesti.

Johtopäätökset

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että asiassa esitetyt selvitykset veneen sijainnista ovat ristiriitaiset ja veneen siirtoon liittyvät tapahtumat kesällä ja syksyllä 2016 ovat jääneet edelleen riidanalaisiksi. Kaupungin toiminnassa ei ole voitu riidattomasti osoittaa korvausvastuun perustavaa tuotamusta, eikä veneen omistajille ole muutoinkaan osoitettu aiheutuneen veneen siirrosta sellaista vahinkoa, joka ylipäänsä voisi tulla tilanteessa korvattavaksi vastuuperusteesta riippumatta. Korvausvaatimus tulee siten hylätä.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle, että veneen omistajien esittämä hakemus asian uudelleen käsittelyä varten ei anna aihetta arvioida kaupunkirakennelautakunnan 24.5.2017 tekemän päätöksen lopputulosta toisin ja korvausvaatimus hylätään edellä mainituin perustein.

Liitteet

- 12 7618/2016 Päätöspöytäkirja 20.4.2017 § 2 (ei julkaista internetissä)
- 13 7618/2016 Päätös Kaupunkirakennelautakunta 24.05.2017
- 14 7618/2016 Kuopion kaupunki asian uudelleen käsittely Hallintolaki 50 viety 20.4.2022 (ei julkaista internetissä)
- 15 7618/2016 Kuopion kaupunki asian uudelleen käsittely KORJATTU VERSIO 11.5.2022; VALOKUVAT Hallintolaki 50 sähköposti 20.4.2022 (ei julkaista internetissä)
- 16 7618/2016 Kirje 12.5.2022 (ei julkaista internetissä)

Kuopion kaupunki

Kaupunkirakennelautakunta

24.08.2022

118 §

Valmistelija

Vesa Toivanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2041

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kaupunginlakimiehen esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

